

Grafzerk Commandeur Caspar Ulrich van Hoensbroek

(door Ad Otten)

In de tuin van de Latijnse School staan twee helften van een stevige grafzerk die bij rondleidingen door het dorp worden gehouden voor die van oud-commandeur Caspar Ulrich van Hoensbroek, bekend als de grote verrader van het Soevereine Gemert. Al vanaf zijn benoeming tot commandeur in 1634 kreeg hij het met zo ongeveer iedereen in en buiten Gemert aan de stok. Als hij in decem-

ber 1647 door de Duitse Orde wordt geschorst en afgezet als commandeur van Gemert, wendt hij zich tot de Staten-Generaal in Den Haag die hem met zo'n 500 ruiters en soldaten van het garnizoen Grave in de oude functie herstelt. Hij wordt daarmee verantwoordelijk voor de overdracht van de kerk van Gemert aan de Gereformeerden alsook van de sluiting van de Latijnse School en de kapel van Handel.

Er ontwikkelt zich dan een slegende juridische strijd tussen Gemert en de Duitse Orde enerzijds en de Republiek van de Verenigde Nederlanden anderzijds. Pas na veertien jaar zal Gemert weer worden erkend als vorstendom van de Duitse Orde.

Intussen is dan op 31 juli 1655 te 's-Gravenhage vrij plotseling Van Hoensbroek komen te overlijden. Zijn lijk wordt naar Gemert vervoerd

om hier bij zijn commandeur-voorgangers in het priesterkoor van de kerk te worden begraven. En hier in Gemert verdommen ze het dan om op de zerk van die fraudeur en verrader ook maar iets ter zijner nagedachtenis te graven. Althans... wanneer in de eerste helft van de negentiende eeuw alle grafzerken uit de kerk worden geruimd en alle daarop gegraveerde inscripties zorgvuldig worden genoteerd, valt helemaal niets te bekenen van ene Van Hoensbroek. Wel is er die zware blauwgranieten zerk waar wel iets (met opzet??) lijkt te zijn uitgesleten... Deze zerk krijgt de bestemming van één, later van twee deurstoeppen van de Latijnse School. En alle studenten vegen sedertdien daaraan hun voeten. Ten tijde van de bouw van de archiefkelder op het voorterrein van

de voormalige Latijnse School liggen de beide zerkstukken een aantal jaren flink in de weg op de gemeentewerf om uiteindelijk op verzoek van Stichting Gemert Vrijstaat bij de Latijnse School rechttop te worden gezet tegen de muur, die het erf van de voormalige School scheidt van de Elisabethplaats.

Bij rondleidingen door 'historisch Gemert' wordt de zware zerk zelden overgeslagen. Vooral nog wordt die zerk gehouden voor die van een criminele machthebber en één van de grootste fraudeurs uit de Gemertse geschiedenis. Het wordt tijd over deze 'ridder' die in zijn brieven schreef over 'het Strontvolk van Gemert' eens wat meer een boekje open te doen.

